

**SAMRÅD DEN 30. NOVEMBER 2023.
SPØRGSMÅL A-C STILLET EFTER ØNSKE FRA
KULTURUDVALGET**

30. november 2023
2023 - 11963

[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

Tak for ordet og tak for invitationen til samrådet i dag, og muligheden for at redegøre for vores igangværende arbejde med at skabe gode rammevilkår for foreningslivet.

De fleste af os er eller har været medlem af en forening. Badminton, fodbold, spejder eller noget helt andet. Derfor er vi alle også helt bevidste om, hvor stor betydning et stærkt og rigt foreningsliv har. Personligt og for fællesskabet i lokalområdet.

Derfor er det – som kulturministeren var inde på – vigtigt, at foreningerne har gode rammer for at udfolde sig. Og at de ikke bliver mødt af unødvendigt bøvl og bureaukrati.

Derfor præsenterede vi i denne uge et forslag om styrket mulighed for adgang til basal betalingskonto for foreninger og erhvervsdrivende bredt set.

En bankkonto er et centralt værktøj i hverdagen, og en bedre adgang hertil skal gøre det lettere at skabe en god dialog med ens bank.

Men det er også i vores alles interesse, at foreningerne ikke misbruges til økonomisk kriminalitet. Det gælder for eksempel hvidvask og terrorfinansiering.

Det kan lyde voldsomt, hvis vi taler om Old Boys fodbold, men vi skal ikke lade os narre eller være naive – de kriminelle vil udnytte de eventuelle huller, der er.

Politiets Efterretningstjeneste har i den nationale risikovurdering af terrorfinansiering i 2020 peget på, at non-profit-området er et højriskoområde i Danmark.

Derfor er det vigtigt, at vi finder den rigtige balance. For vi kommer ikke uden om, at reglerne i hvidvaskloven har et samfundsmæssigt væsentligt formål. Reglerne er vigtige for at forebygge hvidvask og finansiering af terrorisme.

I samrådsspørgsmål B bliver der spurgt til, hvordan jeg forholder mig til idékataloget ”Forslag til at lette byrder for foreninger” fra en række foreninger og Finans Danmark.

Det er vigtigt for mig, at vi er fælles om at finde løsninger og tiltag, der kan gøre det nemmere for foreninger og frivillige i Danmark. Alle ideer og indspark er velkomne.

Jeg vil derfor også gerne sige tak for det arbejde, som foreningerne og Finans Danmark har lagt i idékataloget.

Kataloget har tre konkrete forslag: en model for risikoklassifikation, en model for digital registrering og en guide til formelle rammer for foreninger.

Alle tre forslag er relevante for at lette de byrder, som foreninger oplever, og det er forslag, regeringen fører ud i livet.

[Model for risikoklassificering]

Lad os begynde med modellen for risikoklassifikation af foreninger.

Finanstilsynet, Politiets Efterretningstjeneste og Hvidvasksekretariatet har udarbejdet en vejledning, der skal gøre det nemmere at risikoklassificere foreninger og sikre, at foreningerne risikovurderes korrekt.

For et helt grundlæggende princip i hvidvaskloven er, at pengeinstitutterne skal foretage risikovurdering af den enkelte kunde, og at banken fastsætter sine kundekendskabsprocedurer og overvågning af kunden herefter.

Når en forening klassificeres som lavrisiko, kan banken gennemføre lempede kundekendskabsprocedurer på foreningen.

Det betyder, at foreningen bør blive mødt med færre dokumentationskrav.

Og det er min forventning, at vejledningen vil understøtte, at flere foreninger klassificeres som lavrisiko, og at foreningerne derfor vil opleve færre byrder.

Jeg er opmærksom på, at foreningerne har udtrykt bekymring for, om vejledningen nu også lever op til sit formål.

Derfor har vi planlagt en evaluering af vejledningen i 2024 for at følge, om der er behov for justeringer.

[Model for digital registrering]

Katalogets andet forslag om digital registrering arbejder vi også videre med. En model for digital registrering skal lette den praktiske udførelse af kundekendingsprocedurerne sammenlignet med den nuværende praksis om fysisk udlevering af dokumenter.

En digital løsning vil sikre, at den nødvendige dokumentation er lettilgængelig. For bankerne og for andre som f.eks. kommunerne, mange foreninger også afleverer dokumentation til.

Erhvervsministeriet har taget initiativ til at konkretisere forslaget i samarbejde med foreningerne og Finans Danmark. På den

måde skaber vi fælles forståelse af og enighed om en endelige model.

[Guide til formelle rammer for foreninger]

Det tredje forslag fra arbejdsgruppen har ophæng i et samarbejde mellem foreningerne og Finans Danmark.

Jeg er helt enig i, at en guide til de formelle rammer for foreningerne giver god mening.

Jeg forventer, at alle tre forslag bliver til virkelighed og vil frigøre ressourcer hos foreninger og banker. Og det skal gøre det nemmere og billigere for foreninger at have en bankkonto.

Derudover, så viser data, at der er stor forskel på, hvad bankerne tager for at have foreningerne som kunde.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har inden for det seneste år foretaget en analyse af bankernes priser og gebyrer på foreningskonti, som viser, at prisen for at oprette en konto varierer mellem 0 og 10.000 kr.

Analysen viser videre, at det årlige gebyr for at have en konto varierer fra 0 kr. til 4.000 kr. Dertil kommer, at nogle banker tager gebyr for netbank og tilknytning af f.eks. dankort, mens andre banker ikke tager gebyr for disse ydelser.

Derfor vil jeg på det kraftigste opfordre foreningerne til at undersøge, hvor de kan finde det bedste banktilbud til lige præcis deres behov.

For vi skal have mere konkurrence her. Selvom jeg godt ved, at det nok ikke er mange, der nyder at undersøge banktilbud, så må man udfordre bankerne og stille kritiske spørgsmål – ikke mindst til priserne.

Samtidig planlægger vi i det kommende lovforslag om styrket adgang til basal betalingskonto for foreninger og erhvervsdrivende at præcisere, at den skal gives til en rimelig pris, hvilket betyder, at bankerne kan få dækket deres omkostninger plus noget for det arbejde, de har med at stille kontoen til rådighed. Det i lighed med, hvad der gælder for den basale betalingskonto til forbrugere.

Finanstilsynet og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kommer til at holde øje med området.

I samrådsspørgsmål C bliver der spurgt til, om det kan udelukkes, at der er indført eventuelle unødigt restriktive regler, og i fald det ikke kan, om vi vil nedsætte en arbejdsgruppe.

Hvidvaskreglerne har ophæng i fælles europæiske regler.

Den gældende danske hvidvasklov implementerer direktivnært EU's 4. og 5. hvidvaskdirektiv og er udtryk for de EU-regler, vi er forpligtet til at gennemføre.

Det afspejler, at der på den ene side har været bred politisk enighed om at styrke indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering, og på den anden side klart fokus på at undgå overimplementering af EU-regler og begrænse de administrative byrder.

Som udvalget tidligere er orienteret om, er det blevet undersøgt, om det er muligt at undtage foreninger fra kravene om kundekendskabsprocedurer. Eller om man kan fastsætte en bagatelgrænse for, hvornår der skal gennemføres kundekendskabsprocedurer.

EU-Kommissionen har givet en klar afvisning på det. Der er derfor ikke mulighed for undtagelser fra kravene om kundekendskabsprocedurer.

Pengeinstitutterne og andre omfattede virksomheder er forpligtet til at kende deres kunder og til at foretage kundekendskabsprocedurer af hver enkelt kunde.

I praksis skal der tages højde for, at kunderne er forbundet med forskellig risiko. Det har betydning for hvilke og hvor mange oplysninger, der er behov for i forhold til et betryggende kundekendskab.

Med den målrettede vejledning om risikoklassifikation har bankerne – og foreningerne – fået et redskab, som kan hjælpe med at vurdere, hvornår en forening udgør lav risiko.

Vi ser naturligvis løbende på, om vejledningsindsatsen er tilstrækkelig, ligesom vi afsøger andre greb som f.eks., om det er muligt at have en lempelig fortolkning af, hvem der betragtes som en forenings reelle ejere. Så vi søger at begrænse de administrative byrder for både banker og foreningerne.

Som jeg nævnte før, er der allerede et arbejde i gang med inddragelse af foreningerne og Finans Danmark. Det er derfor ikke min opfattelse, at der er behov for at nedsætte en ny arbejdsgruppe på bankområdet.

Derudover er der nedsat et bredere arbejde med at identificere eventuelle byrder og unødige regler for foreninger i regi af kulturministeren.

Jeg vil give ordet videre til kulturministeren for afslutning om indsatsen, der ligger uden for bankområdet.

Tak for ordet.